

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

ВВЕДЕНО В ДІЮ
Наказом ректора ЛНУП
№ 18 від «16» 10, 2023р.

ЗАТВЕРДЖЕНО
вченою радою ЛНУП
протокол № 1
від «23» 08 2023р.

ПОЛОЖЕННЯ

**про систему управління охороною праці у
Львівському національному університеті природокористування**

Дубляни – 2023

1.1. Положення про систему управління охороною праці (далі - Положення про СУОП) Львівського національного університету природокористування (далі - Університету) визначає порядок взаємодії структурних підрозділів з питань охорони праці, відповідальність їх керівників, а також принципи, методи, завдання, функції, складники системи управління охороною праці.

1.2. Система управління охороною праці - частина загальної системи управління Університетом, яка сприяє запобіганню нещасним випадкам та професійним захворюванням на виробництві, а також небезпеці для третіх осіб, що виникають у процесі господарювання, і містить комплекс взаємозв'язаних заходів, спрямованих на виконання вимог законодавчих та нормативно-правових актів з охорони праці.

1.3. Головною метою СУОП в Університеті є формування безпечних і нешкідливих умов праці та навчання.

1.4. Управління СУОП забезпечується:

- в Університеті загалом — ректором Університету та проректорів відповідних напрямів;

- у підрозділах (факультет, кафедра, відділ) — керівниками підрозділів.

1.5. Функціонування СУОП в Університеті здійснюється згідно зі Схемою реалізації завдань СУОП (Додаток 1 до Положення про СУОП Університету).

2. Основні принципи системи управління охороною праці

2.1. Принцип комплексності - реалізація соціально-економічних, організаційно-технічних, санітарно-гігієнічних заходів для вирішення питань з охорони праці.

2.2. Принцип системності - взаємозв'язані між собою методи й засоби, що використовують для виконання зазначених вище заходів, які стосуються виробничого середовища.

2.3. Принцип безперервності - систематичне, регулярне і неперервне використання всіх функцій управління щодо забезпечення безпечних і нешкідливих умов праці та навчання.

2.4. Принцип динамічності - удосконалення методів і форм управління охороною праці з урахуванням передового вітчизняного і світового досвіду.

2.5. Принцип науковості - використання наукового підходу до аналізу небезпек і ризиків, розроблення рекомендацій і прийняття рішень щодо забезпечення умов праці та навчання.

2.6. Принцип оптимізації - вибір найоптимальнішого рішення під час виконання робіт з охорони праці.

2.7. Принцип стандартизації - упорядкування вимог щодо забезпечення безпечних і нешкідливих умов праці у вигляді державних нормативно-правових актів з охорони праці.

2.8. Принцип відповідальності - відповідальність кожного працівника за дотримання вимог охорони праці, які викладено в посадових інструкціях, інструкціях з охорони праці для окремих видів робіт або певних професій.

2.9. Принцип ефективності - аналіз ефективності рішень, прийнятих у процесі управління охороною праці.

3. Методи управління охороною праці

3.1. Організаційно-розпорядчі:

3.1.1. Організаційні заходи (створення комісії з питань охорони праці, з питань розслідування нещасних випадків, розроблення розділу «Умови та охорона праці» колективного договору, нормативно-правових актів з охорони праці, нормативних документів з питань безпеки життєдіяльності, виконання працівниками своїх посадових обов'язків з охорони праці, здобувачами освіти - вимог безпеки життєдіяльності тощо).

3.1.2. Інструктивно-методичні заходи (видання і виконання наказів, розпоряджень, приписів, рішень з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності).

3.2. Соціально-психологічні:

3.2.1. Навчальна і виховна робота з працівниками, здобувачами освіти з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності.

3.2.2. Пропаганда безпечних і нешкідливих умов праці та навчання, проведення днів, тижнів з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності.

3.2.3. Установлення контролю і взаємоконтролю, підвищення дисципліни праці та навчання.

3.2.4. Моральне стимулювання.

3.3. Економічні:

3.3.1. Матеріальне і моральне заохочення за високий рівень охорони праці й створення безпечних і нешкідливих умов праці та навчання.

4. Функції системи управління охороною праці

Система управління охороною праці здійснює такі функції:

4.1. Планування робіт, спрямованих на створення здорових і безпечних умов праці та навчання.

Планування робіт з охорони праці та безпеки життєдіяльності в Університеті полягає в розробленні планів, комплексних заходів, переліків на рік, квартал, місяць з метою забезпечення безпечних і нешкідливих умов праці та навчання учасників освітнього процесу.

4.2. Контроль за станом охорони праці.

Контроль за станом охорони праці та безпеки життєдіяльності - одна з основних функцій системи управління охороною праці. Систематичний контроль

(постійний, періодичний оперативний, вибірковий), своєчасне виявлення і ліквідація проблемних ситуацій проводяться для подальшого поліпшення та оздоровлення умов праці й навчання в Університеті.

Постійний контроль проводиться працівниками, здобувачами освіти; вимоги встановлюються інструкціями з охорони праці. Мета - контроль відповідності умов праці вимогам охорони праці до початку і під час роботи.

Періодичний оперативний контроль проводиться керівниками робіт і підрозділів, викладачами.

Вибірковий контроль проводиться службою охорони праці згідно з графіками.

4.3. Облік, аналіз, оцінювання стану охорони праці та результатів функціонування системи управління охороною праці в Університеті.

За допомогою обліку й аналізу умов праці оцінюють відповідність результатів діяльності щодо управління охороною праці установленим вимогам.

Облік полягає в реєстрації та систематизації питань, що характеризують рівень безпеки й умови праці та навчання. Аналіз визначає рівень стану охорони праці й дає змогу оцінити ефективність функціонування СУОП.

Завдання СУОП виконують шляхом упровадження необхідних управлінських рішень.

4.4. Заохочення працівників за дотримання вимог безпеки й охорони праці.

Заохочення працівників за дотримання вимог безпеки й охорони праці здійснюється шляхом преміювання, додаткової оплати праці, винагородження за участь у конкурсі на кращий колектив, на кращого знавця питань охорони праці, безпеки життєдіяльності та ін.

5. Завдання системи управління охороною праці

5.1. Основним завданням системи управління охороною праці є створення умов для високоефективного функціонування Університету.

5.2. Завдання системи управління охороною праці виконують за допомогою:

- навчання працівників і здобувачів освіти з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності, пропаганди здорових і нешкідливих умов праці та навчання;
- забезпечення безпеки освітнього середовища та справного стану обладнання, устаткування, пристроїв тощо;
- забезпечення працівників і здобувачів освіти засобами колективного та індивідуального захисту;
- забезпечення санітарно-побутових умов праці та навчання;
- організації лікувально-профілактичних заходів;
- професійного добору працівників, які допускаються до робіт підвищеної небезпеки, де потрібна спеціальна підготовка, з урахуванням стану здоров'я та психофізіологічних показників.

5.3. Вирішення завдань СУОП забезпечується взаємодією всіх підрозділів Університету та здійснюється згідно зі Схемою функціональних взаємодій у вирішенні завдань СУОП в університеті.

6. Складники системи управління охороною праці

6.1. Нормативно-правові документи з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності.

Нормативно-правові акти з охорони праці - це правила, норми, регламенти, положення, стандарти, інструкції та інші документи, що є обов'язковими для виконання.

6.1.1. Законодавство про охорону праці складається з Закону «Про охорону праці», Кодексу законів про працю України, Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності», та прийнятих відповідно до них нормативно-правових актів.

6.1.2. Положення про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу в установах і закладах освіти, затверджене наказом Міністерства освіти і науки України від 26.12.2017 № 1669, витяг з якого додається (Додаток 3 до Положення про СУОП Університету), визначає обов'язки посадових осіб щодо забезпечення безпечних і нешкідливих умов навчання і праці в Університеті.

6.1.3. Положення про службу охорони праці Університету, затверджене наказом ректора №108 від 15.06.2022р., витяг з якого додається (Додаток 4 до Положення про СУОП Університету), розроблено на підставі Типового положення про службу охорони праці, затвердженого наказом Держнаглядохоронпраці України від 15.11.2004 № 255, і визначає основні завдання, функції, права, обов'язки працівників відділу охорони праці.

6.1.4. Положення, інструкції з охорони праці Університету є нормативно-правовими актами Університету.

6.1.5. Інструкції з охорони праці розробляються відповідно вимог Положення про розробку інструкцій з охорони праці, затвердженого наказом Комітету по нагляду за охороною праці Міністерства праці та соціальної політики України 29.01.1998 № 9 (у редакції наказу Міністерства соціальної політики України 30.03.2017 № 526) (Додаток 5 до Положення про СУОП Університету).

6.2. Колективний договір.

Колективний договір містить розділ про охорону праці, а також комплексні заходи щодо забезпечення безпечних і нешкідливих умов праці, які розробляються спільно з представниками профспілок.

6.3. Утримання будівель, споруд, приміщень, обладнання.

↑ Немос   Кішчу

Питання щодо утримання будівель, споруд, приміщень регулюються Положенням про службу забезпечення безпечної експлуатації будівель та споруд.

Питання щодо готовності приміщень до навчального року зазначаються в акті приймання готовності Університету до нового навчального року, який складається відповідною комісією.

Безпека виробничого, лабораторного обладнання, що експлуатується, забезпечується приведенням його у відповідність до вимог Правил з охорони праці під час експлуатації, Технічних регламентів, стандартів безпеки праці шляхом своєчасного проведення планово- попереджувальних ремонтів, обов'язкових випробувань, удосконалення запобіжних засобів.

6.4. Навчання з питань охорони праці.

Проведення навчання з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності в Університеті здійснюється відповідно до Положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності в Львівському національному університеті природокористування. 15.06.2018р. №108

Перелік професій і посад працівників, які звільняються від повторного інструктажу з питань охорони праці, затверджено наказом по Університету від 10.06.2019р. №106 (Додаток 7 до Положення про СУОП Університету).

Перелік робіт з підвищеною небезпекою, для проведення яких потрібні спеціальне навчання і щорічна перевірка знань з питань охорони праці, затверджено наказом по Університету від 10.06.2019р. №105 (Додаток 8 до Положення про СУОП Університету).

Перелік посад і професій працівників, які повинні проходити стажування (дублювання), затверджено наказом по Університету від 04.06.2019р. №107 (Додаток 9 до Положення про СУОП Університету).

Перелік робіт, що виконуються за розпорядженням у Львівському національному університеті природокористування від 19.09.2023р №196 (Додаток 10 до Положення про СУОП Університету).

6.5. Засоби індивідуального та колективного захисту.

Забезпечення засобами індивідуального захисту здійснюється відповідно до Мінімальних вимог безпеки і охорони здоров'я при використанні працівниками засобів індивідуального захисту на робочому місці, затверджених наказом Мінсоцполітики України від 29.11.2018 № 1804, Положення про вимоги безпеки і охорони здоров'я при використанні працівниками засобів індивідуального захисту на робочому місці в університеті (Додаток 11 до Положення про СУОП Університету).

6.6. Аудит охорони праці.

Висновки щодо проведення аудиту охорони праці, дослідження умов праці, атестації робочих місць за умовами праці на відповідність нормативно-правовим актам з охорони праці, контролю за дотриманням працівниками правил поведження з обладнанням, устаткуванням, виконанням робіт відповідно до вимог з охорони праці робить комісія з питань охорони праці за наказом керівника під час планової перевірки Університету.

6.7. Розслідування нещасних випадків.

Нещасні випадки, що сталися з працівниками під час виконання обов'язків, зі здобувачами освіти, які проходять виробничу практику на підприємстві, розслідують відповідно до Порядку розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17.04.2019 № 337.

Нещасні випадки, що сталися зі здобувачами освіти під час освітнього процесу, розслідують відповідно до Положення про порядок розслідування нещасних випадків, що сталися зі здобувачами освіти під час освітнього процесу, затвердженого наказом Міністерства освіти України від 16.05.2019 № 659.

Нещасні випадки, що сталися в побуті, розслідують відповідно до Порядку розслідування та обліку нещасних випадків невиробничого характеру, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 22.03.2001 № 270.

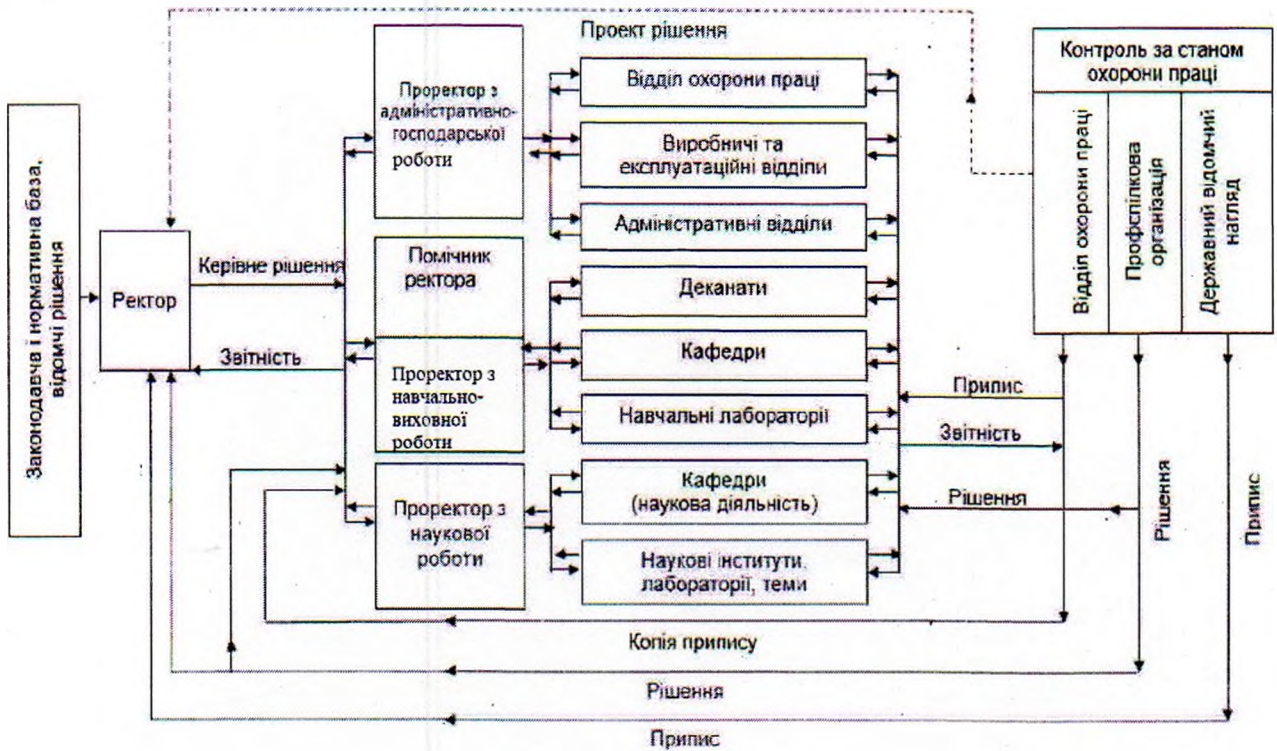
6.8. Профілактика нещасних випадків.

На основі аналізу нещасних випадків, що сталися з учасниками освітнього процесу, працівники служби охорони праці здійснюють роботу щодо профілактики нещасних випадків, усунення причин, які призвели до нещасних випадків, професійних захворювань, надання допомоги потерпілим.

Додаток 1 до п. 1.5

Схема реалізації завдань СУОП

Додаток 2 до п. 5.3

Схема функціональних взаємодій у вирішенні завдань СУОП

Додаток 3 до п. 6.1.2

Витяг з положення про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу в установах і закладах освіти

Додаток 4 до п. 6.1.3

Витяг з положення про службу охорони праці

Додаток 5 до п. 6.1.5

Положення про розробку інструкцій з охорони праці

Додаток 6 до п. 6.4

Положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності в Львівському національному університеті природокористування.

Додаток 7 до п. 6.4

Перелік професій і посад працівників, які звільняються від повторного інструктажу з питань охорони праці, затверджений наказом по Університету № 106 від 10 червня 2019 року

1. Проректори.
2. Директори інститутів
3. Директори коледжів
4. Декани факультетів
5. Начальники відділів
6. Начальник відділу охорони праці.
7. Головний інженер

Додаток 8 до п. 6.4

Перелік робіт з підвищеною небезпекою, для проведення яких потрібні спеціальне навчання і щорічна перевірка знань з питань охорони праці, затверджений наказом по Університету № 105 від 10 червня 2019 року

1. Електрозварювальні, газополум'яні роботи.
2. Контроль за зварювальними з'єднаннями.
3. Роботи в охоронних зонах ліній електропередач.
4. Роботи на кабельних лініях і діючих електроустановках.
5. Роботи на повітряних лініях зв'язку, які перетинають лінії електропередач, контактні проводи.

6. Роботи з надзвичайно займистими, легкозаймистими, займистими та вибухонебезпечними речовинами.
7. Виконання газонебезпечних робіт.
8. Роботи з отруйними, шкідливими, токсичними та радіоактивними речовинами.
9. Нанесення лако-фарбувальних покриттів, ґрунтовок та шпакльовок на основі нітрофарб, полімерних композицій (поліхлорвінілових, епоксидних тощо).
10. Вулканізаційні роботи.
11. Обслуговування і ремонт акумуляторних батарей.
12. Роботи пов'язані з виробництвом, зберіганням, транспортуванням та застосуванням агрохімікатів, пестицидів, гербіцидів.
13. Гасіння вапна.
14. Обслуговування генераторних ацетиленових установок.
15. Гальванічні роботи, чистка вентиляційних каналів та повітропроводів.
16. Експлуатація та ремонт водозабірних споруд.
17. Роботи в колодязях, шурфах, траншеях, котлованах, бункерах, камерах і колекторах.
18. Роботи з підйомних і підвісних кошиків і риштування на висоті.
19. Вантажно-розвантажувальні роботи за допомогою машин і механізмів.
20. Монтаж, демонтаж і накачування шин автотранспортних засобів.
21. Обслуговування і ремонт елементів підвіски автомобілів, гідропідйомників на автомобілях-самоскидах та самоскидних причепах, їх зняття і установка.
22. Ремонт паливної апаратури двигунів внутрішнього згорання.
23. Управління тракторами та самохідними технологічними устаткуванням.
24. Обслуговування верстатів по обробці деревини і металів.
25. Роботи по розвантаженню, складанню і зберігання зернових та олійних культур, висівок, макух і шротів насипом і в затареному вигляді.
26. Роботи по обслуговуванню бугаїв-плідників, кнурів і жеребців.

Додаток 9 до п. 6.4

Перелік посад і професій працівників

Львівського національного університету природокористування.

які повинні проходити стажування (дублювання),

затверджений наказом по Університету № 107 від 10 червня 2019 року

1. Тракторист.
2. Столяр.
3. Коваль.
4. Газоелектрозварювальник.
5. Машиніст насосних установок.
6. Кухар.

7. Оператор очисних споруд.
8. Електромонтер.
9. Водій.

Додаток 10 до п. 6.4
Перелік робіт,

що виконуються за розпорядженням

затверджений наказом по Університету № 196 від 19 вересня 2023 року

1. Обхід рамок керування системи опалювання будинків для зняття параметрів температури і тиску теплоносія.
2. Обхід (без спускання в колодязь) каналізаційних колодязів для контрольного огляду.
3. Обхід теплових мереж.
4. Перемикання відгалужень на силовому трансформаторі, підтягування і зачищення одиночних контактів на шинах і обладнанні, доливання масла в маслонаповнювані вводи й усунення витікання масла з них, доливання масла в окремі апарати РУ, ЦРП, ТП, КТП.
5. Роботи в приводах і агрегатних шафах, комутаційних апаратах, в пристроях вторинної комутації, релейного захисту, автоматики, телемеханіки і зв'язку електроустановок понад 1000 В.
6. Роботи в електроустановках напругою до 1 кВ (комірках, розподільних щитах) з одностороннім живленням.
7. Земляні роботи на КЛ, що проходять по території, які перебувають під напругою.
8. Проведення вимірювань електричного кабелю, проводів та електрообладнання напругою до 1 кВ.
9. Встановлення і зняття електролічильників та інших вимірювальних приладів, підключених до вимірювальних трансформаторів, за наявності в колах електролічильників контактів (блоків), що дають змогу працювати без розмикання кіл, підключених до вторинних обмоток трансформатора струму.
10. Встановлення і зняття електролічильників безпосереднього ввімкнення.
11. Роботи на висоті більше 2,5 м.

Роботи за усним розпорядженням (з реєстрацією в оперативному журналі структурного підрозділу)

12. Позаплановий огляд РУ, ЦРП, ТП, КТП, КЛ, НО, електрообладнання і мереж.
13. Знімання показників електролічильників та інших вимірювальних приладів.
14. Перевірка відсутності напруги в електроустановках:
- понад 1 кВ;

- до 1 кВ.

15. Вимірювання напруги і струму вимірювальними кліщами до 1000 В.

16. Поновлення написів на дверях, кожухах обладнання і на огорожах поза камерами РУ.

17. Розшиновка або від'єднання кабелю напругою до 1 кВ.

18. Ремонт освітлювальної апаратури і заміна ламп, розташованих поза камерами та комірками (у разі зняття напруги на ділянці освітлювальної мережі, на якій проводяться роботи).

19. Заміна ламп і ремонт, заміна, чищення арматури світильників на малих стовпах зовнішнього освітлення.

Додаток 11 до п 6.5

Положення про вимоги безпеки і охорони здоров'я при використанні працівниками засобів індивідуального захисту на робочому місці в університеті